

Sygn. akt III RC 302/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 października 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kałuża

Protokolant: Ewelina Karbowskiak

po rozpoznaniu w dniu 03 października 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z powództwa O. N. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową K. N.

przeciwko E. N.

o alimenty

1. zasądza od pozwanego E. N. na rzecz małoletniej powódki O. N., urodzonej (...) alimenty w kwocie po 500 (pięćset) złotych miesięcznie, płatne przedstawicielce ustawowej małoletniej powódki - K. N. z góry poczynając od dnia 29 czerwca 2016 roku, w terminie do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. nie obciąża pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi od uwzględnionej części powództwa, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
4. nie obciąża powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
5. znosi wzajemnie koszty procesu między stronami,
6. nadaje wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 302/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 czerwca 2016 roku małoletnia O. N., reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową K. N., wniosła o alimenty od ojca E. N. w kwocie po 600 zł miesięcznie, płatnych do rąk K. N., do dnia 10-tego każdego miesiąca. Ponadto wniosła o zabezpieczenie powództwa.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki pozostaje w związku małżeńskim z pozwanym, mieszkają wspólnie. Podniesiono, że pozwany nadużywa alkoholu, był sprawcą przemocy wobec K. N., w związku z czym odbywał dwukrotnie karę pozbawienia wolności. Wskazano, że nie wykonuje żadnej pracy zarobkowej, nie interesuje się potrzebami małoletniej powódki i nie łoży na jej utrzymanie.

Postanowieniem z dnia 01 lipca 2016 roku Sąd w trybie zabezpieczenia zobowiązał pozwanego do płacenia na rzecz małoletniej powódki alimenty w kwocie po 400 złotych miesięcznie.

W dniu 07 września 2016 roku pozwany został osadzony w zakładzie karnym, w związku czym na termin rozprawy w dniu 03 października 2016 roku został doprowadzony.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki podtrzymała powództwo

Pozwany uznał powództwo do kwoty po 300 złotych miesięcznie, w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

O. N., urodzona dnia (...) w P., jest córką E. N. i K. N., pochodzącą z ich małżeństwa.

/dowód: odpis skrócony aktu urodzenia – k.3; bezsporne/

K. N. i małoletnia powódka mieszkają wspólnie w domu jednorodzinnym. Pozwany mieszkał razem z nimi do czasu osadzenia w zakładzie karnym, w którym obecnie odbywa karę pozbawienia wolności.

/bezsporne/

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki ma 60 lat, jest z zawodu fryzjerką. Prowadzi własną działalność gospodarczą, z której uzyskuje dochód około 700 – 800 zł netto miesięcznie. Uzyskała przychód w roku 2015 w wysokości 37.373,75 zł rocznie.

/dowód: zeznania K. N. z rozprawy z dnia 03 października 2016 roku – czas nagrania 00:02:56 – 00:16:19 – k.41-41v, zaświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej – k.36, zaświadczenie o wysokości obrotu w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych – k.35/

Dom, w którym K. N. mieszka wraz z małoletnią powódką posiada powierzchnię 130 m², jest usytuowany na działce o powierzchni 1,50 ha. Stanowi on majątek wspólny małżeństwa N.. Został wzniesiony w tzw. starym budownictwie. Opłaty związane z jego utrzymaniem kształtują się następująco: energia elektryczna - 300 zł miesięcznie, woda – 60 zł miesięcznie, gaz – 70 zł miesięcznie, wywóz śmieci 54 zł miesięcznie, podatek od nieruchomości 130 zł rocznie, węgiel – 2500 zł rocznie, drzewo – 200 zł rocznie, czyszczenie komina – 100 zł rocznie, TV – 54 zł miesięcznie, Internet – 70 zł miesięcznie, telefon powódki – 30 zł miesięcznie, telefon K. N. 70 zł miesięcznie.

Ponadto małżeństwo N. posiada wspólną działkę o powierzchni 3,5519 ha fizyczne, 3,9167 ha przeliczeniowe, położoną w gminie D.. Jest ona dzierżawiona za kwotę 1500 zł rocznie. Kwotę tę pobiera K. N.. Dzierżawca pobiera dotacje z UE w związku z uprawą ziemi.

/dowód: zeznania K. N. z rozprawy z dnia 03 października 2016 roku – czas nagrania 00:02:56 – 00:16:19 – k.41-41v, zaświadczenie Urzędu Gminy M. – k.34, umowa dzierżawy – k.38, zaświadczenie Urzędu Miasta w P. – k.39/

Małoletnia O. N. ma 14 lat, jest uczennicą II klasy gimnazjum o profilu sportowym. Trenuje piłkę ręczną. Wiązą się z tym koszty odzieży sportowej, w wysokości około 300 zł oraz wyjazdy na mecze piłki ręcznej raz w miesiącu co stanowi koszt około 30 – 40 zł jednorazowo. Podręczniki w roku szkolnym 2016/2017 powódka otrzymała od szkoły. Opłata za radę rodziców stanowiła wydatek 50 zł, ubezpieczenia 50 zł, a pozostałych składek 40 zł. Małoletnia O. uczęszcza na dodatkowe zajęcia pozaszkolne z języka angielskiego, których koszt to 170 zł miesięcznie oraz uczęszcza na basen dwa razy w tygodniu, a koszt jednego biletu to kwota 5 zł. Ponadto jeździ na rolkach, zimą wyjeżdża w góry, gdzie jeździ na nartach.

Powódka jest dzieckiem zdrowym, choruje jedynie na przeziębienia, których koszt leczenia to około 80 zł jednorazowo. W ostatnim czasie doznała ona krwotoku, leczenie z tym związane stanowiło wydatek 100 zł.

W opiece i utrzymaniu małoletniej powódki wspiera K. N. jej dorosła córka, która zabiera małoletnią na wspólne wyjazdy.

/dowód: zeznania K. N. z rozprawy z dnia 03 października 2016 roku – czas nagrania 00:02:56 – 00:16:19 – k.41-41v/

Pozwany ma 62 lata, z zawodu jest technikiem mechanizacji rolnictwa. Od dnia 07 września 2016 roku przebywa w zakładzie karnym, gdzie odbywa karę 18 miesięcy pozbawienia wolności. Został skazany wyrokiem sądu karnego za znęcanie się psychiczne nad rodziną. Jest nieodpłatnie zatrudniony w zakładzie karnym jako osoba sprzątająca. Przed osadzeniem pracował dorywczo wykonując lekkie prace ogrodnicze, z czego uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 300 – 500 zł miesięcznie. Po raz ostatni był zatrudniony w ramach umowy o pracę w połowie lat 90.

E. N. cierpi na schorzenia związane z kręgosłupem oraz sercem. Nie orzeczono wobec niego stopnia niepełnosprawności. Ponosi koszty leczenia na okres 3 miesięcy w wysokości 1200 zł.

Pozwany nie posiada oszczędności. W skład jego majątku wchodzi dom oraz działka stanowiący wspólność małżeńską z przedstawicielką ustawową małoletniej powódki.

/dowód: zeznania E. N. z rozprawy z dnia 03 października 2016 roku – czas nagrania 00:16:19 – 00:22:35 – k.42/

Pozwany nie łoży na utrzymanie małoletniej powódki. Przed osadzeniem w zakładzie karnym również nie przekazywał pieniędzy na jej utrzymanie, ani na utrzymanie domu.

/bezsporne/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów oraz przesłuchania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki oraz pozwanego, które pozostawały spójne, logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, stanowiąc tym samym wiarygodny materiał dowodowy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Jak stanowi treść art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych wyznacza przepis art. 135 § 1 k.r.o. który wskazuje, iż jest on zależny od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego pozwany E. N. jest ojcem małoletniej powódki O. N., czego dowodzi skrócony odpisy aktu urodzenia. W związku z tym, iż małoletnia bezsprzecznie nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie z uwagi na swój wiek, jak również nie posiada majątku, z którego dochody wystarczyłyby na pokrycie kosztów jej utrzymania i wychowania, rodzice są zobowiązanymi do jej alimentacji – w tym również pozwany.

Jak wskazano w powyższym przepisie prawa zakres obowiązku alimentacyjnego zależny jest m.in. od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Pojęcie to nie jest ustawowo określone. Winno być ono analizowane każdorazowo stosownie do indywidualnie zaistniałej sytuacji. Rodzaj i rozmiar usprawiedliwionych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w jakich osoba uprawniona się znajduje. Należy określać je w oparciu o zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokajane, a które wyznacza treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie – odpowiednio do jego uzdolnień – do pracy dla dobra społeczeństwa.

W przedmiotowej sprawie powódką jest małoletnia 14-letnia dziewczynka, która posiada zamiłowanie do uprawiania sportu. Uznać należy, że na jej usprawiedliwione potrzeby składają się te związane z wyżywieniem, odzieżą, edukacją, uprawianym sportem, partycypacją w kosztach utrzymania domu, jak i leczeniem. Małoletnia O. jest dzieckiem zdrowym, które choruje jedynie na przeziębienia. Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu, kwota niezbędna na jej utrzymanie i wychowanie oscyluje w wysokości 900 złotych miesięcznie.

Kolejnym czynnikiem określającym obowiązek alimentacyjny są możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Jak wskazuje się w orzecznictwie możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji, który odbywa karę pozbawienia wolności i nie jest zatrudniony, ustala się według zasad określonych w art. 135 k.r.o. Z uwagi na okoliczności sprawy sąd może nie uwzględnić niekorzystnej dla możliwości zarobkowych zobowiązanego zmiany, jaką spowodowało umieszczenie go w zakładzie karnym (art. 136 k.r.o.) - teza uchwały SN w składzie 7 sędziów z dnia 26 maja 1995 roku, III CZP 178/94.

Powód, jak sam wyjaśnił, został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu na karę bezwzględnego pozbawienia wolności za przestępstwo znęcania się psychicznego nad rodziną. Przestępstwo to ma charakter umyślny. Dopuszczając się go winien więc zdawać sobie sprawę z konsekwencji, jakie wynikają z takiego zachowania. Skoro mając świadomość, że jego postępowanie może doprowadzić go do skazania na karę pozbawienia wolności – tym bardziej, iż w przeszłości był już dwukrotnie karany za analogiczny czyn - mimo wszystko dopuścił się wskazanego przestępstwa. Sąd nie widział podstaw do tego, aby uwzględnić tę okoliczność na korzyść pozwanego dokonując analizy jego możliwości zarobkowych i majątkowych.

Pozwany jest osobą zdolną do pracy. Nie zostało wobec niego wydane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a o możliwości podjęcia przez niego aktywności zawodowej świadczy fakt, iż jest ona nieodpłatnie zatrudniony w zakładzie karnym, w którym obecnie przebywa. Przed osadzeniem E. N. wykonywał jedynie prace dorywcze, z których jak twierdzi uzyskiwał dochód w wysokości 300 – 500 zł miesięcznie. Podkreślić należy, że oceniając możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji, Sąd nie bierze pod uwagę rzeczywiście osiągniętych przez niego dochodów, a potencjalne możliwości zarobkowe, które określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych. W ocenie Sądu, E. N. jest osobą, w zasięgu możliwości której znajduje się uzyskiwanie świadczenia za pracę w wysokości minimalnego wynagrodzenia osiąganego w kraju, tj. kwoty 1850 zł brutto, a około 1350 zł netto miesięcznie. Ponad tak określone możliwości zarobkowe, wskazać również należy, iż pozwany posiada majątek w formie wspólności majątkowej małżeńskiej z przedstawicielką ustawową małoletniej powódki, na którą składa się dom oraz działka o powierzchni 3,5519 ha fizyczne, 3,9167 ha przeliczeniowe. Pozwany nie posiada zadłużeń, nie posiada innych osób na utrzymaniu. Pozostaje więc w jego zasięgu możliwość przeznaczania na utrzymanie małoletniej córki kwoty 500 złotych miesięcznie, tym bardziej, iż nie wypełnia swojego obowiązku alimentacyjnego wobec O. w żaden inny sposób.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej powódki alimenty w wysokości po 500 złotych miesięcznie. W takiej wysokości są one adekwatne zarówno do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej jak i do możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Kwota ta stanowi również realizację prawa do równej stopy życiowej dzieci i rodziców.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako niezasadnione, przy uwzględnieniu, iż zobowiązaną do alimentacji małoletniej powódki jest również K. N.. Zauważyć należy, iż wskazany obowiązek przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki częściowo wypełniany jest poprzez osobiste starania o utrzymanie oraz wychowanie małoletniej O..

W związku z sytuacją osobistą i materialną stron postępowania na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1025) Sąd nie obciążył zarówno pozwanego, jak i powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi, kolejno od uwzględnionej części oraz od oddalonej części powództwa, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Stosownie do treści art. 100 k.p.c. Sąd zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd nadał z urzędu wyrokowi w punkcie zasądzającym alimenty rygor natychmiastowej wykonalności.